

***An Roinn
Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta***

***Department of
Arts, Heritage and the Gaeltacht***

SCÉIM TEANGA
ACHT NA dTEANGACHA OIFIGIÚLA 2003
2016 - 2019

Ábhar:

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra	3
1.1 Réamhrá	3
1.2 Ullmhú agus ábhar na Scéime	3
1.3 Dáta tosaigh na Scéime.....	3
Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta ..	4
2.1 Misean agus aidhmeanna	4
2.2 Príomhfheidhmeanna	4
2.3 Custaiméirí agus Cliaint	4
Caibidil 3: Sonraí na Seirbhísí atá á gcur ar fáil faoi láthair i mBéarla amháin nó go dátheangach	5
Caibidil 4: Feabhas á chur ar Sholáthar Seirbhísí Gaeilge	7
Caibidil 5: Feabhas á chur ar Sholáthar Seirbhísí Gaeilge i gCeantair Ghaeltachta	12
Caibidil 6: Feabhas á chur ar Chumas Gaeilge.....	13
6.1 Earcaíocht	13
6.2 Oiliúint agus forbairt	Error! Bookmark not defined.
6.3 Poist atá ainmnithe mar phoist ina dteastaíonn Gaeilge	15
Caibidil 7: Monatóireacht agus Athbhreithniú	16
Caibidil 8: Poibliú na Scéime Comhaontaithe.....	17

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra

1.1 Réamhrá

Forálann Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 d'ullmhú scéim teanga ag comhlachtaí poiblí ag tabhairt mionsonraí faoi na seirbhísí a sholáthróidh siad:

- trí mheán na Gaeilge,
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

agus na bearta a ghlacfar lena chinntiú go ndéanfar aon seirbhís nach bhfuil an comhlacht ag soláthar faoi láthair trí mheán na Gaeilge a sholáthar laistigh de fhráma ama comhaontaithe.

De réir alt 14(3) den Acht, fanann scéimeanna teanga i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim nua daingnithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta, cibé acu is déanaí.

1.2 Ullmhú agus Ábhar na Scéime

Is í seo dara scéim teanga na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Tá an Roinn á treorú ag an bprionsabal gur cheart go mbeadh soláthar seirbhísí Gaeilge bunaithe ar réimse tosca, lena n-áirítear an méid seo a leanas:

- leibhéal an éilimh ar sheirbhísí den sórt sin;
- an tábhacht a bhaineann le cur chuige réamhghníomhach i soláthar seirbhísí i nGaeilge; agus
- na hacmhainní, lena n-áirítear acmhainní daonna agus airgeadais, agus cumas na Roinne an inniúlacht riachtanach teanga a fhorbairt nó a rochtain chun na seirbhísí sin a chur ar fáil.

Comhlánaíonn an scéim seo na prionsabail a bhaineann le Seirbhís ar Ardchaighdeán do Chustaiméirí agus ár gCairt Chustaiméirí. Tá sí curtha le chéile leis an aidhm go mbeadh gach oibleagáid ábhartha faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla a bhaineann leis an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta á gcomhlíonadh ar bhonn céimnithe, tríd an scéim seo agus trí scéimeanna amach anseo.

Tuigtear agus aithnítear an t-am agus an iarracht a chuir gach duine a raibh baint acu leis an bpróiseas seo isteach ann.

1.3 Dáta Tosaigh na Scéime

Dhaingnigh an tAire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta an Scéim seo. Tosaíonn sí le héifeacht ó 12 Bealtaine 2016 agus beidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim eile daingnithe, cibé acu is déanaí.

Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta

2.1 Misean agus Aidhmeanna

Bunaíodh an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta i mí an Mheithimh 2011 agus is é misean na Roinne, mar atá léirithe ina *Ráiteas Straitéise 2015-2017*:

Oidhreacht agus cultúr na hÉireann a chosaint agus a chur chun cinn, úsáid na Gaeilge a bhrú chun cinn, tacú le forbairt inbhuanaithe na n-oileán agus turasóireacht chultúrtha a fhorbairt.

Déanann an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta maoirseacht ar chaomhnú, ar bhuanchoimeád, ar chosaint, ar fhorbairt agus ar chur i láthair oidhreachta agus chultúir na hÉireann agus tá freagracht pholasaí ar an Roinn as na nithe sin. Chomh maith leis sin, tá an Roinn freagrach as an Ghaeilge a chur chun cinn, an Ghaeltacht a fhorbairt agus cuidiú le forbairt inbhuanaithe phobail na n-oileán.

2.2 Príomhfheidhmeanna

Na hEalaíona agus Cultúr: Láidreachtaí ealaíonta agus cruthaitheacha na hÉireann a fhorbairt agus a chur chun cinn sa bhaile agus thar lear, agus a mhéid is féidir a bhaint as a bhfiúntas do shochaí, do gheilleagar agus do chlú na tíre.

Oidhreacht: Ár n-oidhreacht uathúil a chaomhnú agus a bhainistiú ar mhaithe leis na glúine reatha agus leis na glúine atá le teacht, mar thaca d'athnuachan geilleagrach agus d'fhostaíocht inbhuanaithe, agus faoi réir oibleagáidí dlíthiúla.

An Ghaeilge, an Ghaeltacht agus na hOileáin: Tacú leis an nGaeilge, úsáid na teanga mar phríomhtheanga an phobail sa Ghaeltacht a threisiú agus cuidiú le forbairt inbhuanaithe phobail na n-oileán.

Comhoibriú Thuaidh-Theas: Comhoibriú Thuaidh-Theas a chur chun cinn, go háirithe i gcomhthéacs an Fhorais Teanga agus Uiscebhealaí Éireann.

2.3 Custaiméirí agus Cliant

Bíonn an Roinn i mbun caidrimh le réimse leathan páirtithe leasmhara, lena n-áirítear comhaltaí den Rialtas, ionadaithe poiblí eile agus ranna, oifigí agus gníomhaireachtaí eile Rialtais. Tá muid gníomhach freisin ó thaobh tacú le comhoibriú Thuaidh-Theas agus ó thaobh plé le príomhpháirtithe leasmhara ar ardán an AE agus ar an ardán idirnáisiúnta araon.

Chomh maith leis sin, bíonn muid i mbun caidrimh le réimse leathan páirtithe ó lasmuigh den tseirbhís phoiblí, lena n-áirítear grúpaí agus daoine den phobal a úsáideann ár seirbhísí agus a bhfuil suim acu inár ngníomhaíochtaí.

Caibidil 3: Sonraí na seirbhísí atá á gcur ar fáil faoi láthair i mBéarla amháin nó go dátheangach

Tá sonraí na scéimeanna agus na seirbhísí aonair atá á n-oibriú ag an Roinn ar fud a sainchúram ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne ag www.ahg.gov.ie.

Cuirtear gach seirbhís agus scéim a oibríonn Rannóg Gaeltachta na Roinne ar fáil i nGaeilge, ach tá seirbhís i mBéarla ar fáil má éilítear sin.

Tá sonraí maidir le haonaid na Roinne ina bhfuil seirbhísí ar fáil faoi láthair go dátheangach, i mBéarla agus i nGaeilge, nó i mBéarla amháin, leagtha amach thíos.

I gcás na rannóg sin nach bhfuil seirbhís i nGaeilge ar fáil iontu faoi láthair, déanfar socrúithe chun freagra a thabhairt ar iarratais ar sheirbhís den sórt sin. D'fhéadfadh seirbhís i nGaeilge a bheith teoranta agus ní féidir gealltanais a thabhairt go mbeidh seirbhís i nGaeilge ar fáil i gcás nithe a éilíonn saineolas nó eolas teicniúil.

Seirbhísí Gaeltachta, Oileán agus Gaeilge	I mBéarla amháin	I nGaeilge le seirbhís i mBéarla, má theastaíonn
Polasaithe agus Scéimeanna Gaeltachta		√
Polasaí agus Scéimeanna Gaeilge		√
Rannóg Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003		√
Rannóg Údarás na Gaeltachta		√
Rannóg na nOileán		√
An Brainse Logainmneacha		√
Rannóg an Fhorais Teanga		√

Soláthar Reatha Seirbhísí i réimsí eile seachas Seirbhísí Gaeltachta, Oileán agus Gaeilge

Seirbhísí (Ginearálta)	I mBéarla amháin	Go dátheangach, i nGaeilge agus i mBéarla
Oifigí an Aire agus na nAirí Stáit		✓
Oifig an Ard-Rúnaí		✓
An Phreasoifig		✓
An tAonad Acmhainní Daonna – Acmhainní Daonna, Preasoifig, Oiliúint agus Forbairt		✓
Rialachas Corparáideach & Seirbhísí Oifige		✓
Cuntais, Airgeadas agus TF	✓	
Na hEalaíona, Scannán agus Infheistíocht		✓
Polasaí agus Forais Chultúrtha	✓	
Cultúr Éireann, Idirnáisiúnta agus Oideachas		✓
Oifig Thionscadal 2016 agus an tAonad Cuimhneacháin		✓
Séadchomharthaí Náisiúnta		✓
Polasaí Oidhreachta Tógtha agus Ailtireachta		✓
Ceisteanna Portaigh agus Ainmniú Talún		✓
SPNF - Eolaíocht agus Bithéagsúlacht	✓	
SPNF - Straitéis agus Oibríochtaí Réigiúnacha	✓	
SPNF - Reachtaíocht, Ceadúnú agus Bainistiú Maoine	✓	
Iniúcháireacht Inmheánach		✓
Uiscebhealaí Éireann agus an tAonad um Chomhoibriú Thuaidh-Theas		✓

Caibidil 4: Feabhas á chur ar Sholáthar Seirbhísí Gaeilge

Is riachtanais éigeantacha faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 na forálacha a bhfuil dath liath orthu sa tábla thíos.

Modh cumarsáide leis an bpobal		Gealltanais	
Fógairtí Taifeadta Béil		Beidh na fógairtí taifeadta béil seo a leanas i nGaeilge nó dátheangach: (a) Fógairtí taifeadta béil a chuirtear ar fáil ar an nguthán nuair atá oifigí an chomhlachta phoiblí dúnta; (b) Fógairtí taifeadta béil a chraoltar ar chóras fógartha poiblí; (c) Fógairtí taifeadta béil a chruthaítear agus a chraoltar trí chóras teachtaireachta ríomhairithe nó trí chóras freagartha gutháin ríomhairithe. Baineann an fhoráil seo le fógairtí 'taifeadta' seachas le 'fógairtí beo'. I gcás go bhfuil Ordú Logainmneacha i bhfeidhm, tá dualgas ar chomhlacht poiblí an leagan Gaeilge den logainm atá sonraithe san Ordú sin a úsáid i bhfógairtí taifeadta béil a dhéanann sé nó a dhéantar ar a shon.	Éigeantach
	Litreacha agus Ríomhphoist	Tabharfar freagra ar gach cumarsáid scríofa sa teanga oifigiúil ina bhfuarthas í.	Éigeantach
Cumarsáid i Scríbhinn	Stáiseanóireacht	Cuirtear ceannscríbhinní ar stáiseanóireacht, lena n-áirítear páipéar nótaí, duillíní dea-mhéine, leatháin chumhdaigh facs, cumhdaigh comhad agus fillteáin eile, lipéid agus clúdaigh litreach ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.	Éigeantach
	Comharthaíocht	Ní mór go mbeadh gach comhartha a chuireann an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta in airde, nó a chuirtear in airde ar a son, i nGaeilge nó dátheangach, i gcomhréir leis na rialacháin (I.R. Uimh. 391/2008).	Éigeantach

Foilseacháin	Foilseacháin	Foilseofar cáipéisí ina leagtar amach tograí polasaí poiblí, cuntais iniúchta nó ráitis airgeadais, tuarascálacha bliantúla agus ráitis straitéise, i nGaeilge agus i mBéarla ag an am céanna.	Éigeantach
	Ciorcláin/Cora Poist	Sa chás go ndéanann comhlacht poiblí cumarsáid i scríbhinn nó ar ríomhphost leis an bpobal i gcoitinne nó le haicme den phobal i gcoitinne chun eolas a thabhairt don phobal nó don aicme, déanfaidh an comhlacht cinnte go bhfuil an chumarsáid i nGaeilge nó i mBéarla agus i nGaeilge.	Éigeantach
An Ghaeltacht	Logainmneacha Gaeltachta	Bainfidh an comhlacht poiblí úsáid as logainmneacha oifigiúla ceantair Ghaeltachta de réir na reachtaíochta ábhartha.	Éigeantach

Tabharfaidh an Roinn faoi na gníomhartha liostaithe seo a leanas freisin faoi gach seirbhís.

Modh cumarsáide leis an bpobal		Gealltanais	Amlíne Faoi dheireadh Bhl 1/ Bhl 2/Bhl 3
Cumarsáid ó Bhéal/Scríofa	Fáiltiú	Beidh foireann an fháiltithe in oifigí poiblí in ann beannú don phobal i nGaeilge agus spreagfar iad chun beannú don phobal i nGaeilge, nuair is cuí. In oifigí Gaeltachta, áit arb í an Ghaeilge teanga oibre na hoifige, is i nGaeilge a dhéileálfaidh foireann an fháiltithe leis an bpobal, ach amháin nuair a iarrtar a mhalairt.	In áit faoi láthair
	Caidreamh leis an bPobal	Beidh an fháil atá ar sheirbhís i nGaeilge fógartha go feiceálach agus go soiléir in oifigí poiblí. Beidh an fhoireann in ann beannú don phobal i nGaeilge agus spreagfar custaiméirí chun an Ghaeilge a úsáid agus iad ag déileáil leis an Roinn. In oifigí Gaeltachta, áit arb í an Ghaeilge teanga oibre na hoifige, labhróidh foireann an fháiltithe leis an bpobal i nGaeilge, ach amháin nuair a iarrtar a mhalairt.	In áit faoi láthair In áit faoi láthair
		Ach acmhainní a bheith ar fáil, cuirfidh Páirceanna Náisiúnta atá lonnaithe lasmuigh de cheantair Ghaeltachta turais ar fáil i nGaeilge má iarrtar sin orthu.	Faoi dheireadh Bhl 1
	Lasc-chlár	Tabharfar ainm na Roinne i nGaeilge agus i mBéarla. Beidh eolas ag an bhfoireann ar na bunbheannuithe i nGaeilge.	In áit faoi láthair
	Cumarsáid ghutháin leis an bpobal	Molfar do bhaill foirne a gcuid teachtaireachtaí gutháin a chur ar fáil sa dá theanga. Cuirfear baill foirne ar an eolas faoi chomhghleacaithe atá ar fáil chun seirbhís iomlán a chur ar fáil i nGaeilge.	Faoi dheireadh Bhl 1
	Cuirí Oifigiúla	Eiseofar cuirí chuig ócáidí oifigiúla atá á dtionól ag an Aire nó ag na hAirí Stáit sa dá theanga.	In áit faoi láthair
	Bileoga Eolais/Bróisiúir	Foilseofar eolas poiblí agus gnáthfhógraí, lena n-áirítear ábhar forlíontach ábhartha, sa dá theanga oifigiúla, seachas i gcás cáipéisí teicniúla, eolaíocha nó speisialaithe.	In áit faoi láthair

	Foirmeacha Iarratais	Cé go leanfaidh an Roinn ag cur foirmeacha iarratais ar fáil sa dá theanga, ag féachaint don chomhthéacs, d'fhéadfadh gur i mBéarla amháin a bheadh foirmeacha a bhaineann le sonraí teicniúla, eolaíochá nó speisialaithe ar fáil. Chomh maith leis sin, spreagfaidh an Roinn comhlachtaí idirmheánacha, a chuireann cláir agus scéimeanna i gcrích thar ceann na Roinne, chun foirmeacha iarratais ábhartha a chur ar fáil sa dá theanga.	In áit faoi láthair
	Comhfhreagras Scríofa	Leanfaidh an Roinn ag cur tús le comhfhreagras i nGaeilge chucu siúd a bhfuiltear ar an eolas gurbh fhearr leo sin. Baineann sé seo freisin le cumarsáid ríomhphoist.	In áit faoi láthair
	Cruinnithe Poiblí	Mar pholasaí ginearálta, tionólfar cruinnithe poiblí ar cheisteanna a bhaineann leis an nGaeilge i nGaeilge amháin nó i nGaeilge le haistriúchán comhuaineach i mBéarla, de réir mar a theastaíonn. Go ginearálta, tionólfar cruinnithe poiblí sa Ghaeltacht i nGaeilge. Ach acmhainní a bheith ar fáil, déanfar soláthar freisin maidir le haistriúchán comhuaineach go Gaeilge a bheith ar fáil ag comhairliúcháin phoiblí eile ar pholasaí a thionóllann an Roinn, má iarrtar sin.	Faoi dheireadh Bhl 1
Na Meáin	Preasráitis	Glacfaidh an Roinn céimeanna chun a chinntiú go leanfar le 60% de phreasráitis a eisiúint sa dá theanga ag an am céanna, ag méadú ar bhonn céimneach go 80% thar thréimhse na scéime.	Faoi dheireadh Bhl 3
	An Phreasoifig	Glacfaidh Preasoifig na Roinne le hiarratais ó na meáin i nGaeilge agus i mBéarla araon.	In áit faoi láthair
	Óráidí	Beidh óráidí nó ráitis a thugann an tAire nó na hAirí Stáit ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne sa teanga inar tugadh iad. Cuirfear aistriúcháin ar fáil freisin de réir mar is cuí.	In áit faoi láthair
	Ríomhphost	Beidh teachtaireachtaí bunúsacha agus réamhscríofa ar ríomhphost na Roinne, cosúil le séanadh freagrachta, i nGaeilge agus i mBéarla araon.	In áit faoi láthair
Teicneolaíocht Faisnéise	Suíomhanna Gréasáin	Tá suíomh gréasáin na Roinne Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta www.ahg.gov.ie go hiomlán dátheangach, cé is moite de lámhleabhair speisialaithe	In áit faoi láthair

		treorach nó cáipéisí teicniúla, eolaíochá nó speisialaithe.	
	Seirbhísí Idirghníomhacha	<p>Is é suíomh gréasáin na Roinne an chéad suíomh gréasáin a chuireann sintéisiú Téacs go Teanga don Ghaeilge ar fáil - abair.ie (a d'fhorbair Coláiste na Tríonóide le maoiniú ón Roinn).</p> <p>Coinnítear ábhar ar shuíomhanna gréasáin eile a oibríonn an Roinn ar bhonn dátheangach freisin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • www.ireland.ie • www.irishfamine.ie • www.irishgenealogy.ie • www.worldheritageireland.ie 	In áit faoi láthair
An Ghaeltacht			
	Cruinnithe	Is gnáthpholasaí é a chinntiú go dtionóltar cruinnithe poiblí sa Ghaeltacht i nGaeilge, le haistriúchán comhuaineach i mBéarla curtha ar fáil, más gá.	In áit faoi láthair

Caibidil 5: Feabhas á chur ar Sholáthar Seirbhísí Gaeilge i gCeantair Ghaeltachta

Feabhas á chur ar sholáthar seirbhísí i nGaeilge i gceantair Ghaeltachta agus a chinntiú go mbeidh an Ghaeilge mar theanga oibre in oifigí atá lonnaithe i gceantair Ghaeltachta faoi dháta áirithe.

Gealltanais i gCeantair Ghaeltachta

Cur síos ar sheirbhísí i gceantair Ghaeltachta	Gealltanais	Amlíne Faoi dheireadh Bhl 1/ Bhl 2/Bhl 3
Scéimeanna agus Seirbhísí	Cuireann Rannóg Gaeltachta na Roinne seirbhís iomlán i nGaeilge ar fáil don phobal i gceantair Ghaeltachta.	In áit faoi láthair
Seirbhísí Oideachais	Ach acmhainní a bheith ar fáil, déanfaidh an Roinn freastal ar iarratais ón bpobal maidir le seirbhísí oideachasúla nó seirbhísí do chuariteoirí a chur ar fáil i nGaeilge (e.g. turais i bPáirceanna Náisiúnta ina bhfuil ceantair Ghaeltachta).	In áit faoi láthair
<u>An Ghaeilge mar theanga oibre in oifigí Gaeltachta</u>		
	Gealltanais	Amlíne Faoi dheireadh Bhl 1/ Bhl 2/Bhl 3
	Beidh an Ghaeilge ina teanga oibre i gcónaí i rannóga Gaeltachta, Gaeilge agus Oileán na Roinne sna hoifigí réigiúnacha sna Forbacha agus i nGaoth Dobhair.	In áit faoi láthair

Caibidil 6: Feabhas á chur ar Chumas Gaeilge

6.1 Earcaíocht, Oiliúint agus Forbairt

Earcaíocht

Beidh earcú foirne leis an leibhéal cuí inniúlachta sa Ghaeilge i ngach réimse d'obair na Roinne ar an bpríomhbhealach a chuirfear barrfeabhais ar an bhfáil a bheidh ar sheirbhísí i nGaeilge. Beidh aird ag ár bpolasaí earcaíochta, atá faoi réir an chreata de nósanna imeachta comhaontuithe náisiúnta d'earcaíocht, ar an ngá atá le cumas Gaeilge a fheabhsú ar bhonn céimneach.

Chun a chinntiú go mbeidh dóthain foirne ag an Roinn le líofacht Ghaeilge faoi réir fhorálacha Acht na dTeangacha Oifigiúla, cuirfear na gníomhartha seo a leanas i gcrích thar thréimhse na Scéime:

- Mar chuid dá pholasaí earcaíochta, leanfaidh an Roinn, i gcomhar leis an tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí, le comórtais a fhógairt go poiblí i gcomhair baill foirne chun oibriú trí Ghaeilge (go háirithe sa Ghaeltacht agus/nó ag freastal ar phobail Ghaeltachta), nuair nach bhfuil daoine oiriúnacha ar fáil trí na comórtais ag an leibhéal ginearálta iontrála.
- Leanfar leis an gcleachtas de bhaill foirne le líofacht dá leithéid a shocrú in áiteanna oiriúnacha ar fud na Roinne, go háirithe in oifigí Gaeltachta, nó in oifigí a dhéanann freastal ar cheantair Ghaeltachta.
- Reáchtálfar agallaimh na Roinne i nGaeilge amháin, sa chás gur riachtanas ar leith í an Ghaeilge don phost atá i gceist.

Cuirtear pacáiste ionduchtúcháin ina bhfuil cóip dár Scéim Teanga chomhaontaithe, ar fáil do gach ball foirne chun a chinntiú go mbeidh siad ar an eolas faoinár ngealltanais faoin reachtaíocht.

Tá an méid atá roimhe seo, ar ndóigh, faoi réir pholasaí ginearálta an Rialtais ar earcaíocht agus imlonnú foirne sa tseirbhís phoiblí.

Oiliúint agus Forbairt

Tá an Roinn tiomanta do dheiseanna a chur ar fáil don fhoireann chun freastal ar chúrsaí oiliúna Gaeilge atá creidiúnaithe, nuair is cuí, go háirithe i gcás baill foirne a bhfuil sé mar dhualgas orthu seirbhísí a chur ar fáil i gceantair Ghaeltachta. Cuirtear an fhoireann ar fad ar an eolas faoi na háiseanna/deiseanna atá ar fáil chun a n-inniúlacht Ghaeilge a fheabhsú.

Nuair is féidir, cuirfear cúrsaí do bhaill foirne atá ag obair i nGaeilge ar fáil trí mheán na Gaeilge.

	Gealltanais	Amlíne Faoi dheireadh Bhl 1/ Bhl 2/Bhl 3	
Cumas Gaeilge a Fheabhsú	Earcaíocht	Sainaitheoidh an Roinn na poist sin ina bhfuil inniúlacht sa Ghaeilge ina príomhriachtanas. Leanfar le socrúchán cuí baill foirne atá inniúil sa Ghaeilge a chur i bhfeidhm ar fud na Roinne. Go háirithe, beidh ar gach ball foirne a cheapfar i rannóga na Gaeilge agus na Gaeltachta inniúlacht sa Ghaeilge a léiriú. Reáchtálfar comórtais earcaíochta nó arduithe céime do phoist a shainaitheoidh mar phoist ina dteastaíonn inniúlacht sa Ghaeilge go hiomlán i nGaeilge.	Leanúnach
	<u>Oiliúint</u>	Tagann Straitéis Oiliúna agus Forbartha na Roinne leis an tiomantas leanúnach maidir le hoiliúint agus forbairt oiriúnach a chur ar fáil don fhoireann uile chun freastal ar riachtanais fhorásacha ár gcustaiméirí agus chun cumas iomlán na foirne a fhorbairt le linn a ngairmréimeanna sa Roinn seo. Le linn thréimhse na Scéime Teanga deireanaí, thug an Roinn deis do bhreis is 90 duine freastal ar chúrsaí Gaeilge ag leibhéal éagsúla - sin ionann is 15% d'fhoireann na Roinne. Chun a mhéid ball foirne ab fhéidir a spreagadh chun freastal ar na cúrsaí, reáchtáladh na ranganna in áiteanna éagsúla, chomh maith le modúil ar líne. Ag tógáil ar chomh maith is atá ag éirí leis na cúrsaí, agus mar fhreagairt ar éileamh, leanfar le tuilleadh roghanna de ranganna teanga a chur ar fáil.	Leanúnach
	<u>Rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí cur chun cinn teanga/Soláthar acmhainní</u>	Tá an Roinn tiomanta do chur chun cinn tionscnaimh chultúrtha a thacaíonn le húsáid na Gaeilge agus a spreagann úsáid na Gaeilge. Leanfaidh an Roinn ag tabhairt tacaíochta do na gníomhaíochtaí a eagraítear do <i>Sheachtain na Gaeilge</i> .	Leanúnach

		Fiosróidh an Roinn freisin deiseanna chun forbairt scileanna Gaeilge a spreagadh i measc baill foirne trí ghníomhaíochtaí neamhfhoirmiúla.	
--	--	--	--

6.2 Poist atá Ainmnithe mar Phoist ina dteastaíonn Gaeilge

Tá na poist atá liostaithe thíos ainmnithe mar phoist ina dteastaíonn inniúlacht Ghaeilge. Is é an rún go mbeidh ar shealbhóirí na bpost seo caighdeán shonraithe chreidiúnaithe a bheith bainte amach acu sa Ghaeilge, de réir fhreagrachtaí na bpost. Nuair atá na poist seo á n-ainmniú, tugtar aird ar leith ar phoist atá lonnaithe i gceantair Ghaeltachta agus ar phoist atá lonnaithe i gceantair lasmuigh den Ghaeltacht ach ar pobail Ghaeltachta agus/nó Ghaeilge mórán dá mbonn custaiméirí.

Teideal an Phoist	Láthair	Freastal á dhéanamh ar phobal na Gaeltachta/Gaeilge	Caighdeán Gaeilge a theastaíonn (roghnaigh bunúsach, meánleibhéal nó ardleibhéal)
Gach Post	Rannóg na Gaeilge, Na Forbacha	Tá	Ardleibhéal
Gach Post	Rannóg na Gaeltachta, Na Forbacha agus Na Doirí Beaga	Tá	Ardleibhéal
Gach Post	Rannóg na nOileán, Na Forbacha	Tá	Ardleibhéal
Gach Post	An Brainse Logainmneacha, Dún Aimhirgín	Tá	Ardleibhéal
Gach Post	Oifig an Aire Stáit	Tá	Ardleibhéal
An Preasoifigeach & an Preasoifigeach Cúnta	Sráid Chill Dara	Tá	Ardleibhéal
Treoraí Oideachais	Páirc Náisiúnta Ghleann Bheatha	Tá	Meánleibhéal

Caibidil 7: Monatóireacht agus Athbhreithniú

Beidh ar gach rannóg sa Roinn a chinntiú go mbeidh léiriú ar ghealltanais na Scéime ina Plean Gnó Bliantúil.

Déanfaidh an tAonad um Rialachas Corparáideach laistigh den Roinn monatóireacht agus athbhreithniú ar an scéim ar bhonn rialta. Is é Micheál Ó Conaire, an Preasoifigeach, an teagmhálaí don Scéim.

Déanfaidh an Roinn monatóireacht ar iarratais ar sheirbhísí i nGaeilge a fhaightear tríd an suíomh gréasáin agus ar an nguthán.

I gcomhthéacs a fhreagrachtaí i ndáil le comhordú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Scéim Teanga na Roinne agus a Plean Gníomhaíochta um Sheirbhís do Chustaiméirí, cuirfidh an tAonad um Rialachas Corparáideach tuarascálacha ar fáil uair sa bhliain don Bhord Bainistíochta i ndáil leis an leibhéal éilimh ar sheirbhísí i nGaeilge ón Roinn, an fhreagairt ar an éileamh sin, agus forbairt chumas na Roinne seirbhísí den sórt sin a chur ar fáil. Coinneoidh an Bord Bainistíochta oibriú na Scéime Teanga faoi athbhreithniú trí na tuarascálacha bliantúla seo.

Caibidil 8: Poibliú na Scéime Comhaontaithe

Déanfar poibliú inmheánach agus seachtrach ar an scéim seo trí phreasráiteas i dtosach báire. Beidh an scéim ar fáil ar ár suíomh gréasáin agus cuirfear ar fáil í do gach ball foirne agus do na gníomhaireachtaí cuí, sa dá theanga. Féadfar modhanna eile a úsáid freisin chun an scéim a phoibliú ó am go ham.

Ina theannta sin, tapóidh muid an deis inár n-idirghníomhú laethúil le custaiméirí chun na seirbhísí a chuireann muid ar fáil i nGaeilge a chur chun cinn agus a phoibliú ar na bealaí seo a leanas:

- custaiméirí a chur ar an eolas go díreach, ar bhealach réamhghníomhach, maidir leis an rogha atá acu gnó a dhéanamh linn i nGaeilge, mar shampla, trí fhógraí a chur ar taispeáint ag na bhfáiltiú ina luaitear na seirbhísí Gaeilge atá ar fáil agus trí chustaiméirí a spreagadh chun Gaeilge a úsáid agus iad ag déileáil leis an Roinn;
- na seirbhísí sin a liostú in áit ina mbeidh siad le feiceáil go soiléir ar ár suíomh gréasáin;
- cuirfidh muid in iúl ar threoirínnte, bileoga eolais agus foirmeacha iarratais ar leith go bhfuil na cáipéisí sin ar fáil i nGaeilge freisin, mura bhfuil siad ar fáil go dátheangach;
- tabharfaidh muid suntasacht chomhionann d'ábhar i nGaeilge agus i mBéarla.

Cuirfear cóip den Scéim chomhaontaithe ar aghaidh chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.